

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

Referat

Styremøte 1-2022 – 11.05.2022

Sted: Teams (kl. 15:00 – 16:15)

Til stede:

Styret:

Per Dag Hole (PDH)
Kristin Hille Valla (KHV)
John Olsen (JO)
Raymond Sørensen (RS)

Sekretær: Trond Stensby (TS)

Forfall:

Bengt Fasteraune.(BF)
Kristin Prestvold (KP)

Sak 01/22 – Gjennomgang av arbeidsplan for tentativ liste.

Noen viktige punkter i RA sitt notat til KLD:

- **Det videre arbeidet** kan følge tre mulige veier, avhengig av hvilke konklusjoner IUCN kommer til: seriell kulturnominasjon, kulturlandskap eller mixed kultur-natur-område.
- **Noen tema kan og bør det arbeides** med uavhengig av vurderingen fra IUCN. Det gjelder bl.a.:
  - Revurdere bruken av kulturarvkriteriene (iii) og (v), jf. rapporten pkt. 5.4. Kriterium (iv) kan også være aktuelt, men ICOMOS peker på mange spørsmål som må besvares og forhold som må belyses for at kandidaten vil kunne ha mulighet til å møte dette kriteriet.
  - Beskrive ulike jaktteknikker over tid og relevansen av jakten for samfunnet opp til nåtid
  - Etterlyser samarbeid med Sør-samene og bedre lokal forankring hos befolkningen
  - Beskrive kunnskapen om (ev. klargjøre forskningsbehov) på ulike gruppers jakt på villreinen på Dovre, herunder immateriell kulturarv (tro, tradisjoner, ritualer, ressursbruk, stedsnavn mm.) Etterlyser referanser til samisk bruk av området.
  - Andre kulturminner enn jaktminner som utfyller bildet av menneskets bruk av område og den antatte avhengigheten av utkomme av villreinjakten (boplasser, gravplasser, kultplasser, fonnefunn osv.
- **Komparativ analyse**
Begrunnelsen for OUV vil påvirke hvordan den komparative analysen bør fokuseres og innrettes. Når begrunnelsen for OUV er justert og ev. utvidet med naturkriterier, må det derfor vurderes hvordan den komparative analysen skal suppleres og hvilke områder den skal omfatte.
  - Ansvar: Prosjektet. Riksantikvaren og Miljødirektoratet er faglige rådgivere.
- **Grenser**

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

- ICOMOS peker på at de grensene må revurderes og klargjøres
- Ansvar: Prosjektet. Direktoratene er rådgivere.
- **Forvaltning**
  - Uavhengig av en mulig fremtidig nominasjon, anbefaler ICOMOS å styrke forvaltningen av villreinen ved at tilstrekkelig store arealer sikres for bevaring av villreinstammen. ICOMOS etterlyser en klarere beskrivelse av hvordan de ulike lovverkene sammen kan sørge for god beskyttelse av de mulige verdensarvområdene.
  - Ansvar: Prosjektet. Direktoratene er rådgivere.

Sak 02/22 – Arbeidsoppgaver i tida som kommer.

PDH

- Har ventet med å ha styremøtet i påvente av vår arbeidsgruppes ferdigstilling av notat, og at notat med arbeidsplan oversendt frå RA til KLD.
- Arbeidsgruppa nedsatt i styremøtet i desember har jobbet og vært aktive på den faglige siden.
- Opplever at døra til RA og MDir er åpnet på en annen måte, kontakten med Jostein Løvdahl (RA), Elin Dalen (RA), og Gaute Sønstebo (MDir) har vært god.
- Vært viktig å få klarhet i hva ulike punkt i RA sitt notat innebærer, jf. møtet med RA førre tysdag (03.05.22)
- Mye er overlatt til vårt prosjekt, mens direktoratene er oppført som rådgivere.
- RA har et ønske om å få et innspill til framdriftsplan og ressursbehov innen fredag 13.06.22.
- Med utgangspunkt i tre månedsverk, hva kan vi begynne å jobbe med?
  - Avvente svaret frå IUCN før en går inn på villreinenens biologi.
- Forutsett økonomisk bidrag kan vi løse, fire pkt.:
  - Kan begynne å arbeide med områdeavgrensing
  - Utvalg kulturminner bruke - ikke bruke
  - Konkretisering av det historisk faglige fra de eldste tider til i dag, usikker på hvordan handtere.
  - Oversikt over forvaltningen av områdene.
- Biologien og arkeologi bra kompetanse Mangler samtidsbiten og historikken fra midten på 1600 og framover.
- Mest for å ta lokal forankring i mindre grupper, heller dårlig erfaring med å prøve å samle store forsamlinger, f.eks. kontaktforum... (Teamsmøte med 10 – 15 stk involvering.)
- Søke om midler, snarest mulig
- Nå kan vi ha tilgang på
  - 300' frå RA
  - 150' av egne midler
  - 100' frå MDir?
- Parallelt med utredningen – gjøre en innsats for lokal forankring.

JO

- Står «prosjektet» på det aller meste med direktoratene som rådgivere.
  - Opptatt av å få fram at direktoratene er oppdragsivere, og har eierskap til prosessen, ikke sende alt i retur til oss.

- KLD har sagt at vi skal utrede videre med sikte på å få villreinfangsten inn på tentativ liste.
- Fikk et delvis svar, RA enig i at de var oppdragsgiver, men vi skulle ønske de tok et større ansvar...
- Men de skjønnte hva vil ville - få RA og tydeliggjøre seg sjølv og sin rolle
- Forholdet **rundt økonomi**
  - RA må ta en tydeligere sin økonomisk rolle, ha et mer bevisst forhold til prosjektet.
  - Utfordret på at det bli et spleiselag, med lokale bidrag.
  - Ta utgangspunkt i hva de har av midler - fått en mill. for å utrede tre prosjekt Varangerhalvøya, Nordiske vikingtidsprosjektet i Vestfold og «villreinfangsten».
  - Størrelsesorden 250' - 350', legger opp til å dele prosjektet på to budsjettår. Må vente på svar frå IUCN om mixed-site.
- Etterlyste «best-practice» eller søkander som kan brukes som mal, ingen relevante å finne.
- s. 1 og 2 i notatet frå RA, veldig store spørsmål som reises Krever mye forskning, gi en forskningsstatus, hva en vet og ikke vet.
- Utfordring rundt det sør-samiske, er ikke til stede i dag i våre områder, og elles omdiskutert.
- Må gå dypere innen villreintemaet ved en mixed-site nominasjon.
- Beskrive nyere historie når det gjelder villreinfangsten
- RA etterspør spekteret av kulturer, vanskelig å definere.
- RA pekt også på nye kulturer – subkulturer
- Pkt. om forvaltning – gi en beskrivelse når det gjelder villreinen som art.
- Hvordan departementene arbeider sammen, og med det samiske er utenfor vårt område.
- Se på grensene på nytt.
- Klargjøre argumentasjon
- Kanalisering av bruken
- KP kan frikjøpes for arbeid til høsten.
- Fri til villreinsenteret om same.
- Villreinen er en biologisk bit som også er viktig ift. kulturlandskapet - villreinen er i det samme landskapet i dag som i fangstperioden.
- Oppgaver:
  - historiske og koblingen mellom kulturminnen og samfunnet, fangstanelgget og samfunnet de var en del. sorteringsjobb, hvilke anlegg representerer ulike
  - nyere tids fangsthistorie
  - grenser og soner
  - forvaltning av områdene – oversikt.
- Ivar Teigum (historiker) kan ha historisk kompetanse på perioden 1600 – 1900.

RS

- Bra oppsummert fra John si side
- Måtte gå hardt på RA for å få opplysninger om økonomi. Til tre prosje, ikke nødvendigvis delt på 3, mulig med annen prioritering.

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

- Best-practice. Gå på internett, og tas opp med Gaute Sønstebø for natur/mixed-sites nominasjoner.
- Har inntrykk av at MDir ikke har trua på at naturkriteriene blir aktuelle.
- Biologisk fagdel usikker, avhengig av IUCN sin vurdering.
- Kan finnes midler i verdiskapingsprosjektet for villrein, sjekker ut dette med MDir.

KHV

- Blir et større trykk på tentativliste nå, viktig å være tidsaktuelle.
- I dokumentene er det mye som er uklart og lite som er klart.
- Hvordan avgrense arbeidsoppgavene, så vi ikke blir bakpå.
- Opptre som om vi skal få dette til.
- MDir - ikke en krone?
  - Må ta en uformell prat med Mdir om midler.
- Må ha penger til lokal forankring, synliggjøre framdriften i prosjektet
- Sette opp et brev - hva vi kan gjøre under forutsetning av...
- Kan ta opp igjen kontakten med Innlandet fylkeskommune.
  - Varierende arbeidslyst i fylkeskommunen, ikke god politisk samtale. Nevne at andre prosjekt har regional støtte, forventet at regionalt nivå engasjerer seg.

TS

- Mulig at 3 månedeverk har vært nevnt som en aktuell arbeidsinnsats i 2022?
- Pekte på Ivar Teigum som en aktuell historiker med kompetanse på nyere tids historie.
- Kontakt med Innlandet fylkeskommune?

Sak 03/22 – Riksantikvaren vil helst ha et innspill til framdriftsplan og ressursbehov innen 13. mai.

Styret sluttet seg til at Trond i samråd med John, lager et forslag til brev til RA om framdriftsplan arbeidsoppgaver og ressursbehov i tråd med styrets vurderinger i sak 02/22:

- Forutsett økonomisk bidrag kan vi løse, fire pkt.:
  - Kan begynne å arbeide med områdeavgrensning
  - Utvalg av kulturminner «bruke - ikke bruke»
  - Konkretisering av det historisk faglige fra de eldste tider til i dag,
  - Oversikt over forvaltning av områdene.
- Nå kan vi ha tilgang på
  - 300' frå RA
  - 150' av egne midler
  - 100' frå MDir?

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

Sak 04/22 – Økonomisk status

Saldo på balansekontoen for prosjektet er pr. 31.12.2021 **kr. 236.651,87**. (noen mindre utgifter til domenenavn har påløpt siden)

Hjerkinn, 11.05.22

Trond Stensby

ref.